

Rhododendron maculiferum

Ripsialppiruusu

R. maculiferum Franch. 1895

alasuku *Hymenanthes*
sektio *Ponticum*
alasektio *Maculifera*

má hua dùjuan,

R. maculiferum Naantalissa.
(© O. Jussila)

Ainavihanta, 10 meträ (yleensä matalampi) pystykasvuinen pensas tai pieni puu. Nuoret versot ohuita ja ohuelti nukkaisia.

Lehdet 6-11 cm x 2,5-4,5 cm:n pituiset, kapeansoikeat tai pitkänpyöreät. Yläpinnaltaan keskivihreät, alapinnalla vain hyvin ohutta paljain silmin tuskin erottuvaa nukkaa lehden reunoissa ja keskisuonessa. Lehdet säilyvät pensaassa 1-2 vuotta ja niiden yläpinnalla on muutamia pitkittäisuurteita.

Kukat: Avoimessa kukinnossa 7-10 kukkaa. Leveän kellomaisissa kukissa 6-7 terälehteä, jotka ovat 3-4 cm pituiset ja usein kukan sisällä on tumman violetti läiskä. Kukan väri valkoinen tai hennon vaalean punainen. Kukkaperissä ja emissä nystykarvoja.

Kestävyys: Englanti H5, Saksa Winterhart (kestävä), USA: ARS:n pakkasenkestävyysarvio -21°C, Suomi: Ia (Ib-II?)

Kotimaa: Kiina; Sichuan, Guizhou, Hubei, 2100-3000mmpy metsissä:

Rhododendron maculiferum, jolle ei toistaiseksi suomalaista nimeä ole annettu, on viehättävä ja konstailematon kiinalainen alppiruusulaji, jonka ainoana huonona puolena voisi pitää sitä, ettei se erotu lehvästöltään tai olemukseltaan juurikaan tavallisemmista alppiruusulajikkeistamme.

R. maculiferum kukkii jo muutaman vuoden ikäisenä siemenestäkin kasvatettuna, joten se poikkeaa siitä yleisestä säännöstä, että siemenalkuperäisten lajitaimien ensikukintaa voi joutua odottamaan jopa kymmenenkin vuotta. Meidän oloissamme ”macun” voi olettaa pysyvän kompaktina ja kaunismuotoisena pensaana, sillä jo pienet taimetkin haarautuvat luonnostaan kiitettävästi, ja aikainen kukinnan aloitus vielä voimistaa tätä taipumusta.

Tieteellisen nimensä tämä kiinatar on saanut kukan nielun syvänvioletin läiskän perusteella (*maculi* = läiskä, *ferum* = kantava). Vaikka ARS ei lajille hirmuista pakkasenkestävyyttä lupailekaan, on macu ainakin Naantalissa osoittautunut näissä viime vuosien ”kasvihuonetalvissa” täysin kestäväksi, ja keväisin sen lehvästö on ollut täysin virheetön, mitä ei voi sanoa monesta hyvinkin kestäväksi mainostetusta lajikkeesta.

Rhododendron anwheiense on lähisukulainen, joka joskus luetaan myös *R. maculiferum* :in alalajiksi. Sen erottaa tästä vaaleanpunaisten kukkiensa ja emin ja lehtien karvattomuuden perusteella. Molemmat ovat kuitenkin ensiluokkaisia ja kestäviä puutarhakasveja, joita tulisi kokeilla meilläkin yleisemmin.

KIRJALLISUUTTA

Cox K, Rhododendrons & Azaleas a Colour Guide 2005

Cox P.A. & K, The Encyclopedia of Rhododendron Species 1997

Jørgensen P.M. Rhododendron i Det norske arboretet på Milde 1996

© Osmo Jussila, RHODODENDRON-KERHON KERÄILYKANSIO 2007